

MARGÓ

Hanem most azután igazán csodálkozva nézünk egymásra, azzal a néma kérdéssel: ki ez az ember? Ki ez az ember, aki azt meri mondani, hogyha minden garnitúra elfogyott ebben az országban, akkor majd jön ő? Ki ez az ember, aki azt meri mondani, hogy „ha majd tisztogatni kell, ha korbáccsal kell dolgozni, akkor jövőre én rendet csinálni?”

Ebben a mi szegény erkölcsileg és vagyoniilag megfogyatkozott hazánkban nem ismertünk olyan nagy kaliberű embert, aki megengedhetné magának ezt a hangot, akinek elhihetnénk ezeket a szavakat, anélkül, hogy a svadronőr felett ne mosolyognánk, anélkül, hogy a végtelen szerényletlenség és önfeltolás felett ne csodálkoznánk és ne bosszankodnánk.

Ez az ember azonban semmi esetre sem olyan kaliberű, hogy melliverését, beteges öntudatát, féktelen hiúságát és kiméltelen célratörését honorálhatnánk. Ennek az embernek kiválóságát egy német közmondás negatív beállítása igazolja csupán: nur die Lumpe sind bescheiden (csak a rongyember szerény), mert ha ez a közmondás való volna a negativumában, akkor ez a szerényletlenség a legfényesebb igazolása volna a kiválóságának.

Anit most látunk, az igazolása annak, hogy Magyarország politikai életében a lehetőségek határainak. Politikai trambulín, politikai ugródeszka már sokszor volt valami furcsa és hihetetlen ok. Olyan ok, amelyen mindenki csodálkozott, de amely felett később mégis napirendre tért. De most olyan apropóból indul újabb röplésre egy politikai pálya, amelyen még soha nem szolgáltatott okot politikai sulyra, politikai érvényesülésre. A magyar politikai életé az érdek, hogy ezt a motivumot beigtatja a politikai monopóliumok sorába. A szemünk előtt bontogatja a szárnyát az új magyar Cato, aki azért hiszi magát hivatottnak, mert kiderült róla, hogy nem vett részt egy gyilkosságban.

Van azonban még egy jelensége az újabb politikának, amely veszedelmeket involvál magában. Kiszajátítás folyik: a magyar nemzeti érzés, a hazafias magyar lélek közös kincsét, osztatlan ábrándját és álmát akarja egy törpe kisebbség a maga részére kiszajátítani. A magyar területi épség, az integritás bajnokául tolja fel magát egy ember, aki a politikai térekre semmi egyebet nem hozott magával, mint féktelen ambíciót, törhetetlen hatalomvágyat és valami csodálatos önvak önbizalmat és öntudatot.

Ez ellen az igyekezet ellen fel kell emelnünk a szavunkat és fel kell, hogy emelje a szavát minden becsületes magyar ember, aki nem akarja eltérni, hogy őt politikai érvényesülés céljából valaki is meggyanúsíthassa azzal, hogy Magyarország integritását feladta volna.

Ez az agitációs fegyver nem fair, nem tisztességes. A belátás, a helyzettel való számolás, a fainak fejfel neki nem rugaszkodás még nem jelent lemondást, — de politikai érvényesülés okából esztelen és vad irredentapolitikát csinálni olyan veszedelmes játék, mely — a nemzetre képez életveszedelmet. (s. c.)

Ismét feléledt a Nemzeti Színház terve.

Félmillió év szubvenciót ad az állam. — Kürthy György lesz az igazgató. — Palágyi lemond jogairól.

SZEGED, július 16.
(Saját tudósítónktól.)

Azt híhatték némelyek, hogy a városi színház sorsa ugyanaz marad már, mint a múlt évben volt. A tanács visszatáncolt Palágyihoz, amit úgy hívnak a torony alatt, hogy „elégítéladás”. Ez azután elég erkölcsi bázis lett volna ahhoz, hogy Palágyi ismét működésbe hozza szervező egyéniségét, de valami még hiányzik neki: a pénz. Ezért tartózkodó magatartást tanusított: egyrészt azt mondta, hogy kedvező feltételek mellett hajlandó a színigazgatást vállalni, másrészt levelet írt a fővárosban kísérletező Kürthy Györgynek, amelyben ajánlatot tesz a színház átruházására.

Kürthy György, mint ismeretes, a kormány támogatásával akarja keresztülvinni a Nemzeti Színház tervét. Kürthy ma reggel Szegedre érkezett, megjelent a város tanácsa előtt, ahol előadta, hogy a kultusz-minisztérium hajlandó félmillió szubvenciót adni évente a színháznak, ha a város is hajlandó legalább ennyit adni. Ugyanílyan feltételeket közölt tegnap telefonon Nagy Árpád miniszeri tanácsos is a polgármesternek, aki azonban kijelentette, hogy a város nem hoz már az eddiginél

több áldozatot, legfeljebb csak arról lehet még szó, hogy a tüzelőanyag-gal való ellátás költségeit viseli.

Előadta a város tanácsának mai ülésén Kürthy még azt is, hogy ötszáz ezer korona kölcsönt kér a várostól az azonnali költségek fedezésére, amire Palágyi másfélmillióra becsült felszerelése szolgálna fedezetül.

A város tanácsa akként határozott, hogy addig nem tárgyal sem Kürthyvel, sem Palágyival, amíg közöttük fixmegállapodás nem jön létre a szerződés átruházására vonatkozólag. Ez a tanács kívánságára még ma délelőtt megölelték a két színigazgató együttes beadványt nyújtott át a tanácsnak, amelyben Palágyi a szerződésben biztosított jogainak feladását, Kürthy viszont a szerződési kötelezettségek átvételét fixirozza, amennyiben a város tanácsa megfelelő feltételek és a már ígért engedmények mellett Kürthynek adja, illetve állami felügyelet alá helyezi a színházat.

Lapzártakor rendkívüli ülést tartott a tanács az ügyben, amelynek határozata minden valószínűség szerint utat enged Kürthynek arra, hogy a Nemzeti Színház ügyét hamarosan kedvező mederbe téríthesse.

Nem is kacsá, az a „sárga kacsá”!

A tisztí főorvos azért nem tud a pellagra-megbetegedésekről, mert nem látogatja a tudományos előadásokat.

SZEGED, július 16.
(Saját tudósítónktól.)

Egyik reggeli laptársunk Az „Igazság” sárga kacsája című cikkében azt írja, hogy az „Igazság” című fővárosi lap pellagra-megbetegedéseket jelent Szeged környékéről és felhívta dr. Wolff Ferenc tisztí főorvosfigyelmét a „hangzatos híradásra”, melyet végül egy város hitelrontásának minősít. Laptársunknak igazán nem kellett az „Igazság” híradására várnia, hogy megtudja az igazságot, mert június 12-iki számában megírta már a Szeged (és minden valószínűség szerint innen került egy hónapi késéssel a pesti lapba), hogy az Alföldön tavaly is, az idén is pellagra-megbetegedések fordultak elő.

Ami már most a tisztí főorvos urnak kijelentését illeti, hogy t. i. „nevetséges és ostoba kacsának” tartja az egész históriát, hogy Szeged környékén sohasem volt még pellagra-megbetegedés és nem hiszi, hogy itt Szegeden orvos egyáltalán látta volna ezt a betegséget, mind ezekre nézve megkérdeztük dr. Kovács Ferencet, a Szeged orvosi munkatársát, aki a következőképpen nyilatkozott a szegedi pellagra-esetekről:

— Pellagra-megbetegedés már a múlt évben fordult elő, arról a legtipikusabb eset bemutatása kapcsán (a köztisztasági telep egyik alkalmazottja volt a beteg) látogatott gyűlésen az Orvosegyesületben előadást is tartottam. Szegeden tényleg akkor látták először a pellagrát. A tisztí főorvos és a hatósági orvosok tényleg nem látták, mert szakítást idézve elő az Orvosegyesületben, a tudományos előadásokat sem látogatták. Az idei esetet is több orvos látta, kétségtelen pellagra. Súlyosabb következményei nincsenek, a betegség

— úgy látszik — nem fertőző, az általános nyomor fokmérője. A pellagrát erdélyi orvoskoromban volt alkalmam megismerni és tanulmányozni.

Ebből a rövid, de érdekes nyilatkozatból kitűnik, hogy tényleg volt és van pellagra Szegeden, de a tisztí főorvos ur nem tud róla. Mert a tudományos előadásokat, ahol az eseteket bemutatták, nem látogatta, de nyilatkozik a pellagráról a sajtóban. Ugy látszik, nagyon szereti a sajtót. Bebizonyította a svájci újságírók látogatása alkalmával.

Többet fizetek

mindenkor bármely hirdetésnél aranyért, briliánsért, hamis fogért, régi ezüst pénzért és mindennemű ékszerért Szegeden Gáspár, Kölcsey-u. 2. Óra- és ékszerjavítás olcsón.

726

Meglátogatta a pápát a japán trónörökös.

RÓMA, július 16. (M. T. I.) A japán trónörökös Peza herceggel és kíséretével a pápánál kihallgatáson jelent meg. A pápa nagy tiszteletadással fogadta. A pápa és a japán trónörökös ajándékokat váltottak.

Folytatják az ir-angol tárgyalásokat.

BÉCS, július 16. (M. T. I.) A Neue Freie Presse jelenti Londonból: Lloyd George és de Valera tegnapi tanácskozásai a késő éjjeli órákig tartottak. A tárgyalásokkal kapcsolatban kiadott hivatalos jelentés megállapítja, hogy a két államférfi közül más nem vett részt az értekezleten, mely nem volt egyéb, mint feszitlen megbeszélés az összes ir kérdésekkel összefüggő problémáknak. A tárgyalásokat ma délelőtt folytatják.

TEGNAP

este úgy a kiscsajda, mint a keresztény-pártban a nap eseményéről, Beniczky Ödön izgalmas interpellációjáról folyt a vita. A keresztény nemzeti egyesülés pártjában a legélesebben érezték Beniczky Ödönnek a nemzetgyűlés tegnapi ülésén történt fellépését, mert bár természetszerűleg a jogrend minden megsértését fájlatják és bíznak abban, hogy a kormány minden energiájával azon lesz, hogy minden ilyen esemény megismétlődése megakadályoztassék: az ország érdeke ellen valónak tartják, hogy olyan eseményeket pertraktáljanak, melyek a forradalmak következményeként jelentkeztek és amelyek már eléggé sajnálatosak, mégis igen messze maradtak más országok hasonló forradalmi tényei mögött.

A párt megbeszélésén, melyen Andrássy Gyula is részt vett, az a meggyőződés nyert általában kifejezést, hogy sajnálatos bűncselekményeket politikai agitációra felhasználni oly eljárás, amelyet helyeselni semmiképpen sem lehet.

Sokkal nyugtalanabban fogják fel a Beniczky által teremtett helyzetet az agrár-pártban. A miniszterelnök a gyűlés elején annak a nézetének adott kifejezést, hogy Beniczky interpellációjával politikai célokat akar szolgálni. A kiscsajdapártban az est folyamán egész határozottan meg is mondták, hogy Beniczky azt az ismert politikát akarja most előbbrevinni, melynek exponense. Ezzel kapcsolatban utalnak nagyatádi Szabó István pápai beszédére, melyben az agrárpárt vezére bizonyos eshetőségekkel szemben nagyon erőteljesen körvonalazta a maga állásfoglalását.

Pénteken délután gróf Bethlen István miniszterelnök magához kérte a pártvezéreket és informálta őket a kormányzónál történt kihallgatásáról. Ez az audienca, amely bizonyos mértékben a konszolidáció további megerősítésével van kapcsolatban, egyáltalán nem volt váratlan. Gróf Andrássy Gyula tudott is róla. Szepepe is volt ezen a téren. Így nem volt váratlan Bernolák Nándornak a kormány nevében a Házban tett erőlyes nyilatkozata sem, mely minden esetben a legszigorubb megtorlást helyezi kilátásba.

Gróf Bethlen István miniszterelnök Rupert Rezső interpellációjára adott válaszával kapcsolatban a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt az alábbi nyilatkozatot tette:

— Beszédemnek azt a részét, amelyben az egyes lapokkal szemben foganatosított rendszabályokról és azoknak indokairól szóltam, egyes személyek, valamint lapvállalatok is úgy próbálják értelmezni, hogy én őket mint a bécsi propaganda eszközeit állítottam be és a bécsi propagandával való összeköttetéseket illetőleg most adatokat kérek tőlem.

— Konstátalom, hogy az ország szempontjából nem az a fontos, vajjon valamely magánszemély, vagy lapvállalat tart-e fenn összeköttetést a bécsi propagandával s hogy kap-e működéséért fizetést vagy sem. A kérdés lényege, hogy vajjon az illető lapvállalat általam is kifogásolt működése nemzeti célokat szolgál-e, vagy azokat a célokat mozditja-e inkább elő, amelyeket a bécsi propaganda tűzött ki maga elé.

— Aki a nemzeti hadsereget nyíltan vagy alátomosan hazug vádakkal illeti, aki a közvéleményt a forradalomban jólismert módszerekkel a hatóságok ellen hangolja s azok tekintélyének lejáratására törekszik, aki perfid beállítású valótlanság közlésével a külföldi ellenséges indulatu sajtónak Magyarország megrágalmazására anyagot szolgáltat, — igenis a bécsi propaganda számára dolgozik.

— Ez az, ami az országot érdekli s ez az, amit eltérni nem vagyok hajlandó, tekintet nélkül arra, hogy minő forrásokból táplálkozik a destrukció.

Acseh-szlovák kommunisták egyik vezére, Smerai a napokban egy Kassán tartott gyűlésen a cseh-szlovák határkiigazításról szólva kijelentette, hogy aki elősméri a népek örendelkezési jogát, annak el kell ismernie azt is, hogy a cseh-szlovák köztársaság határait Magyarországkal szemben hebehurgán állapították meg és a cseh-szlovák köztársaság nemzeti jellegének rovására több magyar lakosságot fogarolt be, mint erre a körülmények kényszerítették. Cseh-Szlovákiában veszedelmesen sok a magyar, számos tisztán magyar határterület bekebelezése állandó konfliktusnak lesz az előidézője.

Aranyat, briliáns, hamis fogakat
régí ezüstöt, pénzt, mindennemű ékszereket, aranyat 60—100 kor-ig veszek
DEUTSCH IMRE
Korzó-Mozi-ház. 732 Széchenyi-tér 9.